

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010

- A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**
- B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**
- Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**

9 Ιουλίου 2010

Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας IOBE (DG ECFIN)
Ιούνιος 2010

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο συγκυρίας: **4 Αυγούστου 2010**

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ: ΕΕ-27, ΕΥΡΩΖΩΝΗ, ΕΛΛΑΔΑ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Από τον Μάιο του 2010, τα στοιχεία των ερευνών των επιχειρήσεων για το οικονομικό κλίμα, ταξινομούνται πλέον σύμφωνα με την νέα NACE Rev. 2 της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αντιστοιχεί στην εθνική ΣΤΑΚΟΔ 08. Οι αλλαγές που έχουν γίνει, οδήγησαν σε αναταξινόμηση κάποιων επιχειρήσεων από τον ένα τομέα στον άλλο (π.χ. από υπηρεσίες σε εμπόριο, κτλ). Με δεδομένο ότι η Ευρ. Επιτροπή δεν αναθεώρησε τη χρονοσειρά προς τα πίσω, δημιουργείται ασυνέχεια στο δείκτη, η οποία κατά τη γνώμη μας είναι σημαντική. Ιδιαίτερα τα επίπεδα των δεικτών μπορεί να διαφέρουν αρκετά και να μην αντικατοπτρίζουν πραγματικές μεταβολές από τον ένα μήνα στον άλλο. Ως εκ τούτου, τα ευρωπαϊκά στοιχεία θα πρέπει να ερμηνευθούν με προσοχή και αυτόν το μήνα.

α) Ε.Ε.-27 – Ευρωζώνη: Σταθερό το κλίμα σε ΕΕ και Ευρωζώνη

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος τον Ιούνιο – που είναι συγκρίσιμος με τον αμέσως προηγούμενο, αλλά πρέπει να ερμηνεύεται με προσοχή σε σχέση με τους υπόλοιπους μήνες - παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητος, τόσο στην **Ευρωπαϊκή Ένωση** όσο και στην **Ευρωζώνη**, στις 100,1 και 98,7 μονάδες αντίστοιχα στις δύο ζώνες. Σε επίπεδο τομέων πάντως, οι τάσεις μεταβολής του κλίματος είναι μικτές. Στη **Βιομηχανία** ο δείκτης περιορίζεται κατά μία μονάδα στην ΕΕ, εξαιτίας των υποτονικότερων προσδοκιών για την παραγωγή και των διογκωμένων αποθεμάτων, ενώ στην Ευρωζώνη το κλίμα παρέμεινε αμετάβλητο. Στις **Υπηρεσίες**, ο σχετικός δείκτης βελτιώθηκε κατά 2 μονάδες στην ΕΕ και κατά μία στην Ευρωζώνη, ενώ στις **Κατασκευές** σημειώθηκε επιδείνωση κατά 2 μονάδες και στις δύο ζώνες. Στο **Λιανικό Εμπόριο** δεν καταγράφεται μεταβολή στο δείκτη σε ΕΕ και Ευρωζώνη, ενώ ως προς την **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, μετά την αξιοσημείωτη πτώση του προηγούμενου μήνα, τον Ιούνιο ο σχετικός δείκτης παρέμεινε αμετάβλητος στην ΕΕ και βελτιώθηκε οριακά στην Ευρωζώνη. Η ανασφάλεια των καταναλωτών για την εξέλιξη της ανεργίας υποχωρεί ελαφρά, ενώ ταυτόχρονα οι καταναλωτές διατυπώνουν λιγότερο απαισιόδοξες προβλέψεις για τη γενική οικονομική κατάσταση. Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώνεται στις -6 μονάδες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη. Οι *προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής* περιορίζονται οριακά στην ΕΕ και παραμένουν στα ίδια επίπεδα στην Ευρωζώνη, ενώ οι *εκτιμήσεις για τα επίπεδα παραγγελιών* βελτιώνονται στην Ευρωζώνη και παραμένουν αμετάβλητες στην ΕΕ. Οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα*, υποδηλώνουν διόγκωση στην ΕΕ, ενώ στην Ευρωζώνη δεν καταγράφεται μεταβολή στο σχετικό δείκτη.

- Στις **Υπηρεσίες**, οι δείκτες προσδοκιών κινούνται στις +4 μονάδες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη. Οι εξελίξεις είναι θετικές και στις δύο ζώνες ως προς τις *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους*, ενώ και στις *εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση*, καταγράφεται άνοδος κατά δύο μονάδες στην ΕΕ και σταθερότητα στην Ευρωζώνη. Ωστόσο, σε σχέση με τις *προβλέψεις των επιχειρήσεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης*, αυτές δεν μεταβάλλονται στην ΕΕ, παρουσιάζουν όμως μικρή πτώση στην Ευρωζώνη.

Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2008=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

	2001-2009			Μ.Ο έτους								
	Min	Max	M.O	2005	2006	2007	2008	2009				
ΕΕ-27	68,0 Φεβ-09	113,9 Ιουν-07	99,2	100,94	108,20	111,12	93,52	79,87				
Ευρωζώνη	70,6 Φεβ-09	112,0 Μαι-07	98,4	99,57	107,24	109,18	93,53	80,78				
Ελλάδα	60,4 Μαρ-09	113,1 Απρ-04	97,4	94,13	103,58	107,86	93,40	70,63				
2009												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	70,3	68,2	68,0	71,1	74,3	77,1	80,5	85,4	87,0	90,0	91,5	95,0
Ευρωζώνη	72,7	71,2	70,6	73,0	75,6	78,3	80,8	84,8	86,7	89,6	91,9	94,1
Ελλάδα	69,4	63,1	60,4	63,0	65,3	72,3	70,7	72,3	75,7	81,8	77,7	75,9
2010												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	97,2	97,6	99,8	101,9	100,2	100,1						
Ευρωζώνη	96,0	95,9	97,9	100,6	98,4	98,7						
Ελλάδα	76,1	72,4	69,6	69,1	61,9	63,8						

Σημείωση: Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (1990-2008=100) υπολογίζεται με βάση τους επιμέρους Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο και τις Υπηρεσίες, καθώς και το Δείκτη Εμπιστοσύνης στους Καταναλωτές.

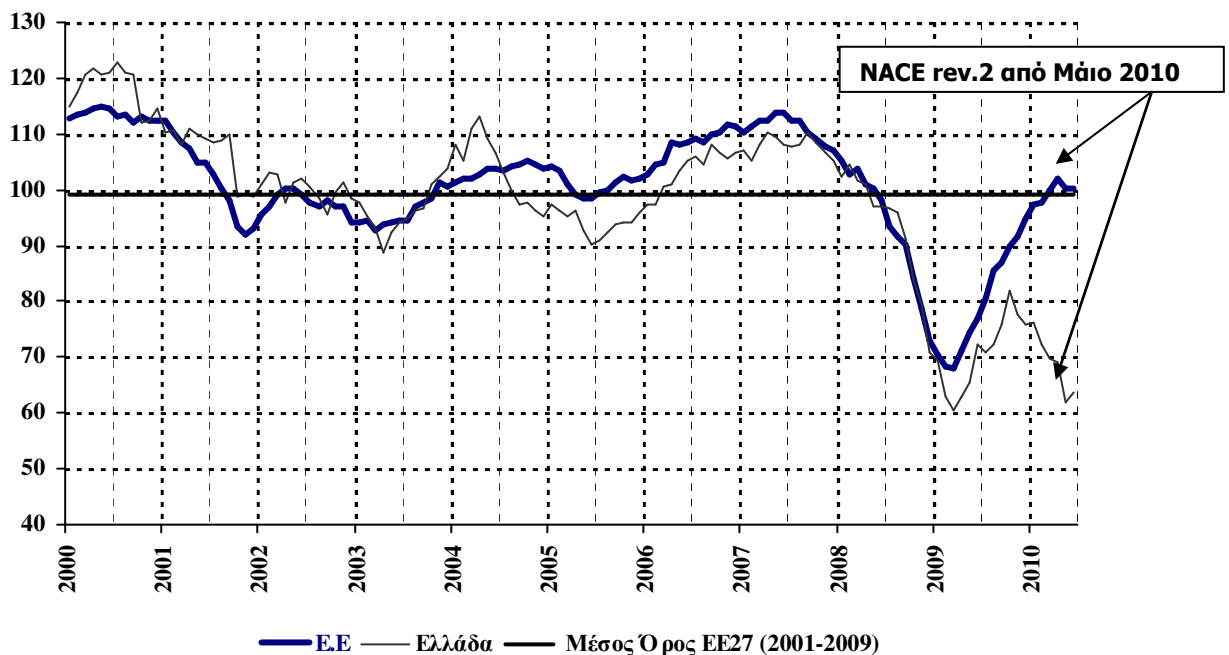
ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τον Μάιο δημιουργείται ασυνέχεια στα στοιχεία λόγω υιοθέτησης της κωδικοποίησης NACE 2.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι προσδοκίες των επιχειρήσεων διαμορφώνονται στις -4 και -6 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα* περιορίζονται στην ΕΕ κατά 3 μονάδες, αλλά δεν μεταβάλλονται στην Ευρωζώνη, ενώ αποκλιμάκωση, ελαφρώς εντονότερη στην Ευρωζώνη, καταγράφεται στο επίπεδο των *αποθεμάτων*. Οι *προβλέψεις για τις πωλήσεις τους επόμενους μήνες* αυξάνονται οριακά στην ΕΕ, ενώ αντίθετα μειώνονται κατά 2 μονάδες στην Ευρωζώνη.
- Περαιτέρω μείωση στις επιχειρηματικές προσδοκίες των επιχειρήσεων στις **Κατασκευές**, καταγράφεται τόσο στην ΕΕ, όσο και την Ευρωζώνη. Οι *προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών* επιδεινώνονται και στις δύο ζώνες κατά 3 μονάδες, με τις *προβλέψεις για την απασχόληση το επόμενο 12μηνο*, να σημειώνουν οριακή κάμψη στην ΕΕ, ενώ στην Ευρωζώνη καταγράφεται σταθερότητα.
- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώνεται και πάλι στις -15 μονάδες στην ΕΕ και -17 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι *προβλέψεις των καταναλωτών για την*

οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους το επόμενο 12μηνο δεν μεταβάλλονται σε καμία ζώνη, ενώ σταθερές παραμένουν και οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας στην ΕΕ, καταγράφοντας οριακή θετική μεταβολή στην Ευρωζώνη. Ο αρνητικός δείκτης της πρόθεσης για αποταμίευση το επόμενο 12μηνο εξομαλύνεται, περισσότερο στην Ευρωζώνη, ενώ ως προς τις προβλέψεις των καταναλωτών για την εξέλιξη της ανεργίας, αυτές δεν μεταβάλλονται στην ΕΕ, βελτιώνονται όμως κατά 2 μονάδες στην Ευρωζώνη.

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος Ε.Ε-27 και Ελλάδα
(1990-2008=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** – ο οποίος δεν περιλαμβάνεται στο δείκτη οικονομικού κλίματος – καταγράφει περαιτέρω πτώση κατά 7 μονάδες στην ΕΕ και οριακή μείωση στην Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων υποχωρούν αισθητά και στις δύο ζώνες, ενώ κάμψη καταγράφουν στην ΕΕ και οι προβλέψεις της ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο, παρόλο που στην Ευρωζώνη βελτιώνονται ελαφρά. Τέλος, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα εξέλιξη της ζήτησης υποχωρούν οριακά στην ΕΕ και δεν μεταβάλλονται στην Ευρωζώνη.

Ανάμεσα στις μεγαλύτερες χώρες, το Ην. Βασίλειο κατέγραψε την υψηλότερη επιδείνωση του κλίματος τον Ιούνιο (-3 μονάδες), ενώ ακολούθησε η Γαλλία (-2,3) και η Ολλανδία (-2). Αντίθετα, το κλίμα βελτιώθηκε περισσότερο στην Ισπανία (+2,3), παρόλο που τα επίπεδα στα οποία είχε εκεί διαμορφωθεί ήταν από τα χαμηλότερα στην Ευρωζώνη. Βελτίωση, αλλά ηπιότερη, κατέγραψε και η Ιταλία (+1,4), ενώ σε Γερμανία (+0,4) και Πολωνία (-0,5), το κλίμα παρέμεινε ουσιαστικά αμετάβλητο.

β) Ελλάδα: Μικρή βελτίωση του κλίματος, αμετάβλητη η καταναλωτική εμπιστοσύνη

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα βελτιώνεται τον Ιούνιο, μετά από τέσσερις μήνες πτωτικής πορείας και διαμορφώνεται στις 63,8 μονάδες από 61,9 μονάδες τον Μάιο. Στους επιμέρους τομείς της οικονομίας, καταγράφεται βελτίωση σε όλους, εκτός του Λιανικού Εμπορίου, όπου η επιδείνωση είναι αισθητή και σημειώνεται νέο χαμηλό ρεκόρ. Αντίθετα, στις Υπηρεσίες καταγράφεται άνοδος των προσδοκιών κατά 5 μονάδες, ενώ αντίστοιχη είναι και η βελτίωση στις Κατασκευές. Οριακή ανάκαμψη σημειώνουν και οι προσδοκίες στη Βιομηχανία, ενώ στην καταναλωτική εμπιστοσύνη, δεν σημειώνεται καμία μεταβολή, αφήνοντας το σχετικό δείκτη στην ιστορικά χαμηλή επίδοση του Μαΐου. **Παρά τη βελτίωση, το κλίμα απαισιοδοξίας είναι κυρίαρχο και απλώς δεν επιδεινώνεται περαιτέρω. Ενδεχομένως πάντως να διαμορφώνονται κάποιες δειλές ενδείξεις για σταθεροποίηση της εικόνας τουλάχιστον για το επόμενο τρίμηνο, εφόσον επαληθευτούν οι πρώτες θετικές εξελίξεις από την πορεία της δημοσιονομικής προσαρμογής.** Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, καταγράφεται ελαφρά πτώση στις *προβλέψεις της παραγωγής* και οριακή υποχώρηση στις *εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο της ζήτησης και των παραγγελιών*, αλλά ρευστοποιείται μέρος των *αποθεμάτων*.
- στις **Υπηρεσίες**, σημειώνεται άνοδος τόσο στις *εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο εργασιών* και την *τρέχουσα ζήτηση* όσο και στις *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης*, μετά το χαμηλό ρεκόρ του Μαΐου.
- στο **Λιανικό Εμπόριο** σημειώνεται νέο ιστορικά χαμηλό ρεκόρ τον Ιούνιο, με τις *εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις* να καταβαραθρώνονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Έντονη είναι και η *διόγκωση των αποθεμάτων*, ενώ επιδεινώνονται περαιτέρω και οι *προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης*.
- στις **Κατασκευές**, σημειώνεται ανάκαμψη στο δείκτη, η οποία οφείλεται στην άνοδο των *εκτιμήσεων για το επίπεδο προγράμματος εργασιών* κατά 5 μονάδες, αφού αντίθετα οι *προβλέψεις για την απασχόληση* του τομέα επιδεινώνονται ελαφρά.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, αμετάβλητες στο χαμηλό ρεκόρ του Μαΐου παραμένουν οι *προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική τους κατάσταση*, ενώ εκείνες για την *οικονομική κατάσταση της χώρας* επιδεινώνονται οριακά. Αντίθετα, οριακή είναι η αύξηση στην *πρόθεση για αποταμίευση στο επόμενο 12-μηνο*, ενώ οι *προβλέψεις για την ανεργία* παραμένουν και αυτές στο χαμηλό ρεκόρ του προηγούμενου μήνα.

B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010

1. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Αμετάβλητες οι επιχειρηματικές προσδοκίες

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** τον Ιούνιο σημειώνει οριακή άνοδο, μετά τη μικρή υποχώρηση του Μαΐου και διαμορφώνεται στις 75,3 μονάδες (από 74,9 μονάδες), στα ίδια σχεδόν επίπεδα με πέρυσι (76 μονάδες). **Ουσιαστικά από τις αρχές του έτους οι προσδοκίες στη Βιομηχανία μεταβάλλονται μάλλον σε μικρό βαθμό, με τον τομέα να βρίσκεται περισσότερο σε φάση αναμονής και να προσπαθεί να προσαρμοστεί στις νέες συνθήκες ζήτησης, ελπίζοντας σε ανάκαμψη κυρίως της ζήτησης εξωτερικού.** Στα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας που συνθέτουν το συνολικό δείκτη οι *τρέχουσες εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για το επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης* παραμένουν σχεδόν αμετάβλητες, ενώ οι *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής* περιορίζονται περαιτέρω. Ταυτόχρονα σημειώνεται μικρή αποκλιμάκωση των *αποθεμάτων*, τα οποία διαμορφώνονται στο χαμηλότερο επίπεδό τους από τον Σεπτέμβριο του 2009. Αναλυτικότερα:

α) Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων **για το επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης** τον Ιούνιο, μετά την υποχώρηση του περασμένου μήνα, παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -50 μονάδες. Το ποσοστό των επιχειρήσεων που εκτιμά ότι οι παραγγελίες του βρίσκονται σε υψηλά για την εποχή επίπεδα, παραμένει πολύ χαμηλό (5% από 2%), ενώ μόνο δύο στις πέντε επιχειρήσεις (από 45%) αναφέρουν κανονικά για την εποχή επίπεδα παραγγελιών.

β) Στις **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες**, το θετικό ισοζύγιο του περασμένου τριμήνου ανατρέπεται και ο σχετικός δείκτης γίνεται και πάλι αρνητικός (-3 μονάδες). Μία στις πέντε επιχειρήσεις αναμένει περαιτέρω μείωση στο επόμενο διάστημα.

γ) Οι εκτιμήσεις για τα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων** καταγράφουν τη χαμηλότερη τιμή τους από τον Σεπτέμβριο του 2009 και διαμορφώνονται στις +17 μονάδες (από +25), υποδηλώνοντας εντονότερη τάση ρευστοποίησης. Το ποσοστό των επιχειρήσεων που εκτιμά ότι τα αποθέματά του είναι υψηλά για την εποχή, περιορίζεται έτσι στο 27% (από 31%).

δ) Στην υψηλότερη τιμή του από τον Σεπτέμβριο του 2008 διαμορφώνεται το ισοζύγιο των **εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού**, το οποίο αν και παραμένει αρνητικό (στις -27 μονάδες από -35 τον προηγούμενο μήνα), υποδηλώνει κάποιες δειλές ενδείξεις ανάκαμψης του εξωτερικού εμπορίου. Έτσι το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι τα επίπεδα παραγγελιών είναι χαμηλά για την εποχή μειώνεται κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες στο 35%.

ε) Παρά την άνοδο στις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού, οι **θετικές προβλέψεις για τις εξαγωγές τους προσεχείς μήνες**, εξασθενούν περαιτέρω τον Ιούνιο, με το σχετικό δείκτη να περιορίζεται κατά 4 μονάδες και να διαμορφώνεται στις +9 μονάδες. Πάντως ένα σημαντικό ποσοστό επιχειρήσεων εξακολουθεί να προβλέπει άνοδο των εξαγωγών του το προσεχές διάστημα (22% από 27% το προηγούμενο μήνα), ενώ τα 2/3 αναμένουν σταθερότητα (από 60%).

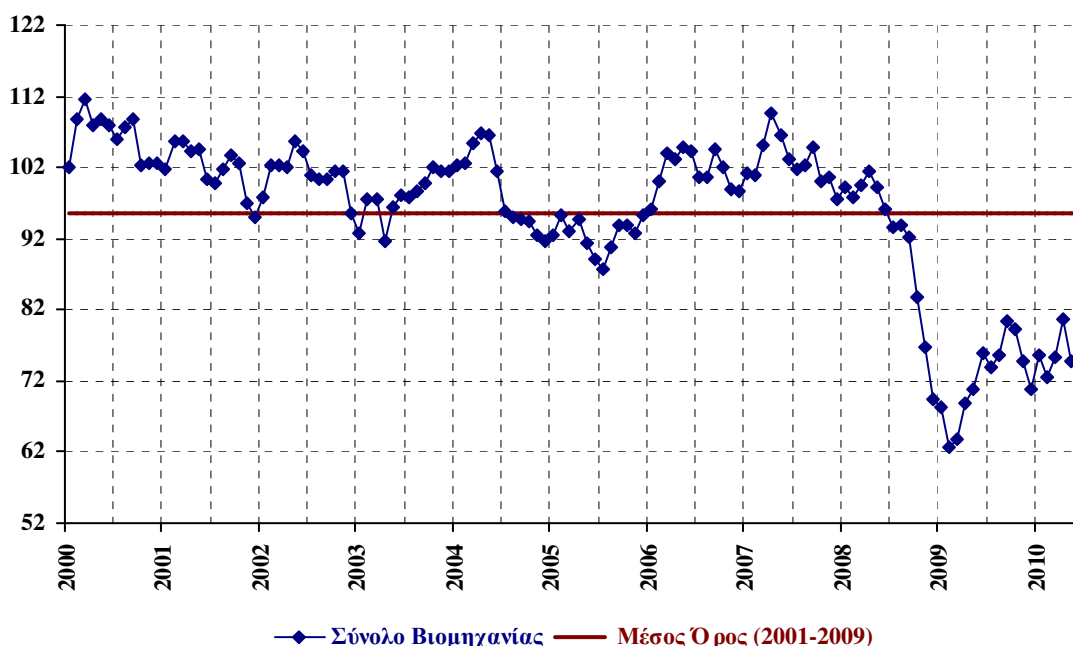
Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

		2001-2009			Μ.Ο έτους						
		Min	Max	M.O	2005	2006	2007	2008	2009		
Βιομηχανία (1996-2006=100)		62,8	109,5	95,7	92,6	101,5	102,8	91,9	72,1		
		Φεβ-09	Απρλ-07								
2009											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
68,2	62,8	63,8	68,9	70,9	76,0	73,8	75,5	80,4	79,4	74,8	71,0
2010											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
75,8	72,6	75,3	80,6	74,9	75,3						

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προοπτικές για την παραγωγή, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τη συνολική ζήτηση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

στ) Υποχώρηση για δεύτερο συνεχή μήνα καταγράφουν οι **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες**, με το σχετικό ισοζύγιο να γίνεται - μετά από τρεις μήνες - και πάλι αρνητικό, στις -4 μονάδες (από +4). Πτωτικά κινούνται και οι **εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις**, φθάνοντας στις -19 μονάδες (από -15), με το 1/5 των επιχειρήσεων να δηλώνει άνοδο για τρίτο συνεχή μήνα και δύο στις πέντε (από 36%) να αναφέρουν πτώση των πωλήσεών τους σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

ζ) Οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** διευρύνονται στους 4 μήνες (από 3,7), κοντά στο μέχρι στιγμής φετινό μέσο όρο. Μετά την πρόσκαιρη πτώση του Μαΐου, το **ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού** κινείται επίσης ανοδικά και διαμορφώνεται στις 69,8 μονάδες (από 67,6%).

η) Οι **προβλέψεις για την απασχόληση** του τομέα βελτιώνονται ήπια, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -17 μονάδες (από -19 μονάδες) και μόνο το 4% να αναμένει προσφορά θέσεων εργασίας.

θ) Ενίσχυση των αποπληθωριστικών προβλέψεων για δεύτερο μήνα καταγράφει το ισοζύγιο για **τις τιμές των προϊόντων** το επόμενο τρίμηνο, με το σχετικό δείκτη να περιορίζεται κατά 5 μονάδες και να διαμορφώνεται στις -6, τη χαμηλότερη επίδοση από τον περασμένο Δεκέμβριο. Η μεγάλη πλειονότητα των επιχειρήσεων πάντως, σε ποσοστό 77% (από 73%) κάνει λόγο για σταθερότητα τιμών το επόμενο διάστημα.

ι) Τέλος, στο τριμηνιαίο ερώτημα σχετικά με την **ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων** στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνται, οι εκτιμήσεις βελτιώνονται σε σχέση με την προηγούμενη μέτρηση στις αγορές της ΕΕ και τον υπόλοιπο κόσμο, όπου τα σχετικά ισοζύγια διαμορφώνονται σε θετικά επίπεδα, στις +3 και +7 μονάδες αντίστοιχα. Στην εγχώρια αγορά αντίθετα, εκτιμάται ήπια κάμψη της ανταγωνιστικής θέσης των επιχειρήσεων, παρόλο που το συντριπτικό 88% εξακολουθεί να δηλώνει σταθερότητα.

Από τις επιμέρους κατηγορίες αγαθών, οι προσδοκίες βελτιώνονται στα Καταναλωτικά και τα Κεφαλαιουχικά αγαθά και επιδεινώνονται ελαφρά στα Ενδιάμεσα αγαθά. Αναλυτικότερα:

Στα **Καταναλωτικά Αγαθά**, ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών, μετά από την ήπια εξασθένηση του Μαΐου ανακάμπτει ελαφρά τον Ιούνιο και διαμορφώνεται στις 77 μονάδες (από 74,5 μονάδες), 8 μονάδες χαμηλότερα σε σχέση με τα αντίστοιχα περσινά επίπεδα. Από τα στοιχεία που συνδιαμορφώνουν το δείκτη, θετικά εξελίσσονται τον Ιούνιο οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της παραγωγής, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις +6 μονάδες (από -1 μονάδα), ενώ και στα αποθέματα σημειώνεται μικρή αποκλιμάκωση. Αντίθετα, οι εκτιμήσεις για τα επίπεδα των παραγγελιών και εγχώριας ζήτησης κινούνται πτωτικά, στις -48 μονάδες (από -45). Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι τρέχουσες εκτιμήσεις για τις πωλήσεις περιορίζονται σημαντικά, χωρίς ωστόσο να επηρεάζουν τις προβλέψεις για τις πωλήσεις το επόμενο διάστημα, οι οποίες παραμένουν αμετάβλητες, με τρεις στις πέντε επιχειρήσεις (από 54%) να αναμένουν σταθερότητα. Στα ίδια σχεδόν επίπεδα διαμορφώνονται και οι προσδοκίες για την απασχόληση, με το σχετικό ισοζύγιο να υποχωρεί οριακά, στις -9 μονάδες, ενώ ως προς τις τιμές, ο σχετικός δείκτης αυξάνεται οριακά (στις -11 μονάδες από -13). Τέλος, στο τριμηνιαίο ερώτημα για την ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων, οι εκτιμήσεις για την εγχώρια αγορά περιορίζονται σε αρνητικά επίπεδα (στις -2 μονάδες από +5 ο σχετικός δείκτης), αλλά κινούνται ανοδικά οι αντίστοιχες για τις ευρωπαϊκές και διεθνείς αγορές.

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Κεφαλαιουχικά Αγαθά** καταγράφει επίσης άνοδο τον Ιούνιο, και διαμορφώνεται στις 69,7 μονάδες (από 64,8 μονάδες), σε οριακά

χαμηλότερη επίδοση σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή (71,1 μονάδες). Στην πλειονότητα των επιμέρους δεικτών καταγράφεται άνοδος, με εξαίρεση τις προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες, όπου το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο διπλασιάζεται στις -14 μονάδες. Οι έντονα αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα παραγωγή και τις πωλήσεις περιορίζονται, ενώ αμβλύνονται οι πολύ χαμηλές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες και ζήτηση, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -61 μονάδες (από -72 μονάδες). Αποκλιμάκωση σημειώνεται και στα αποθέματα τον Ιούνιο, με τον αντίστοιχο δείκτη να κινείται στις +14 μονάδες (από +24), στη χαμηλότερη φετινή επίδοση. Το λιγότερο δυσμενές κλίμα επιδρά ευνοϊκά και στις προβλέψεις της απασχόλησης του κλάδου, με το σχετικό ισοζύγιο να βελτιώνεται σημαντικά, κατά 30 μονάδες, στις -27 μονάδες, ενώ σε όρους τιμών, οι έντονα αποπληθωριστικές προσδοκίες του Μαΐου περιορίζονται. Σε σχέση με την ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων, καταγράφεται σημαντική βελτίωση στις εκτιμήσεις τους, τόσο για την εγχώρια αγορά, όσο και τις λοιπές διεθνείς αγορές.

Η υποχώρηση στις επιχειρηματικές προσδοκίες του προηγούμενου μήνα συνεχίζεται και τον Ιούνιο στα **Ενδιάμεσα Αγαθά**, αντίθετα με τους λοιπούς κλάδους, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 75,2 μονάδες (από 78), σε πολύ καλύτερη επίδοση πάντως σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή (69,5 μονάδες). Η υποχώρηση του Ιουνίου εκπορεύεται κυρίως από την πτώση στο ισοζύγιο των προβλέψεων για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της παραγωγής, το οποίο υποχωρεί κατακόρυφα, κατά 21 μονάδες και διαμορφώνεται στις -10 μονάδες, στη δυσμενέστερη τιμή του από τον Απρίλιο του 2009. Αντίθετα σημειώνεται σημαντική ρευστοποίηση στα αποθέματα, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις +14 μονάδες, τη χαμηλότερη επίδοση της τελευταίας διετίας. Πάντως οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση δεν μεταβάλλονται (στις -50 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ σταθερά δυσοίωνες είναι και οι προβλέψεις για την απασχόληση, όπου το 27% των επιχειρήσεων αναμένει μείωση των θέσεων εργασίας (από 30%) και μόλις το 2% άνοδο. Ως προς τις τιμές, καταγράφεται αποκλιμάκωση στις σχετικές προβλέψεις, ενώ τέλος, σε σχέση με τη μέτρηση Μαρτίου, οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την ανταγωνιστική τους θέση υποδηλώνουν βελτίωση σε όλες τις αγορές.

2. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: *Βελτίωση κλίματος, αλλά υποτονική δραστηριότητα*

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές κινείται ανοδικά τον Ιούνιο κατά επτά μονάδες και διαμορφώνεται στην καλύτερη επίδοση του τελευταίου πενταμήνου, στις 51,1 μονάδες, χαμηλότερα ωστόσο σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή τιμή του (69 μονάδες). **Παρά την άνοδο, οι προοπτικές αναθέρμανσης της δραστηριότητας του τομέα είναι ακόμη υποτονικές, αφού η πλειονότητα των επιχειρήσεων εξακολουθεί να δηλώνει δυσαρεστημένη από την τρέχουσα πορεία εργασιών και να διατυπώνει την απαισιοδοξία της για το επόμενο διάστημα.** Συγκεκριμένα, οι έντονα αρνητικές *προβλέψεις των επιχειρήσεων για το επίπεδο προγράμματος των εργασιών τους*, οι οποίες κυριαρχούν εδώ και τέσσερις μήνες, αμβλύνονται, αλλά παραμένουν αρκετά δυσοίωνες (στις -57 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο από -74). Οι *προβλέψεις για την απασχόληση* από την άλλη πλευρά επιδεινώνονται περαιτέρω, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -46 μονάδες

(από -42), ενώ από τις αρχές του έτους, το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν μείωση των θέσεων εργασίας στον τομέα κυμαίνεται μεταξύ 47-52%. Από τους υπόλοιπους δείκτες, οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας περιορίζονται οριακά στους 12,7 (από 13), αρκετά πάνω πάντως από το φετινό μέσο όρο. Άλλωστε το ισοζύγιο των εκτιμήσεων για την τρέχουσα πορεία των εργασιών βελτιώνεται κατά 20 σχεδόν μονάδες και διαμορφώνεται στις -33. Ως προς το προβλεπόμενο επίπεδο τιμών, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες διευρύνονται τον Ιούνιο, καθώς πλέον τέσσερις στις εννέα επιχειρήσεις προβλέπουν μείωση τιμών. Τέλος, το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ανεμπόδιστη λειτουργία παραμένει στο 11%, με το 40% να αναφέρει τη χαμηλή ζήτηση ως βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του, το 39% την ανεπαρκή χρηματοδότηση και το 10% παράγοντες που συνδέονται με την οικονομική κρίση, την κρατική ανεπάρκεια, τις μεγάλες εκπτώσεις, το στρεβλό σύστημα δημοπράτησης δημοσίων έργων, τις καθυστερήσεις, τους πιστωτικούς κινδύνους πελατών κ.α.

Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

		2001-2009			Μ.Ο έτους						
		Min	Max	M.O	2005	2006	2007	2008	2009		
Κατασκευές (1996-2006=100)		48,5	123,8	92,4	63,0	91,1	92,5	95,3	65,5		
		Φεβ-10	Σεπτ-03								
2009											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
65,0	68,3	59,1	63,0	52,8	69,0	67,4	61,5	67,6	71,6	72,4	68,1
2010											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
64,1	48,5	39,7	44,6	44,0	51,1						

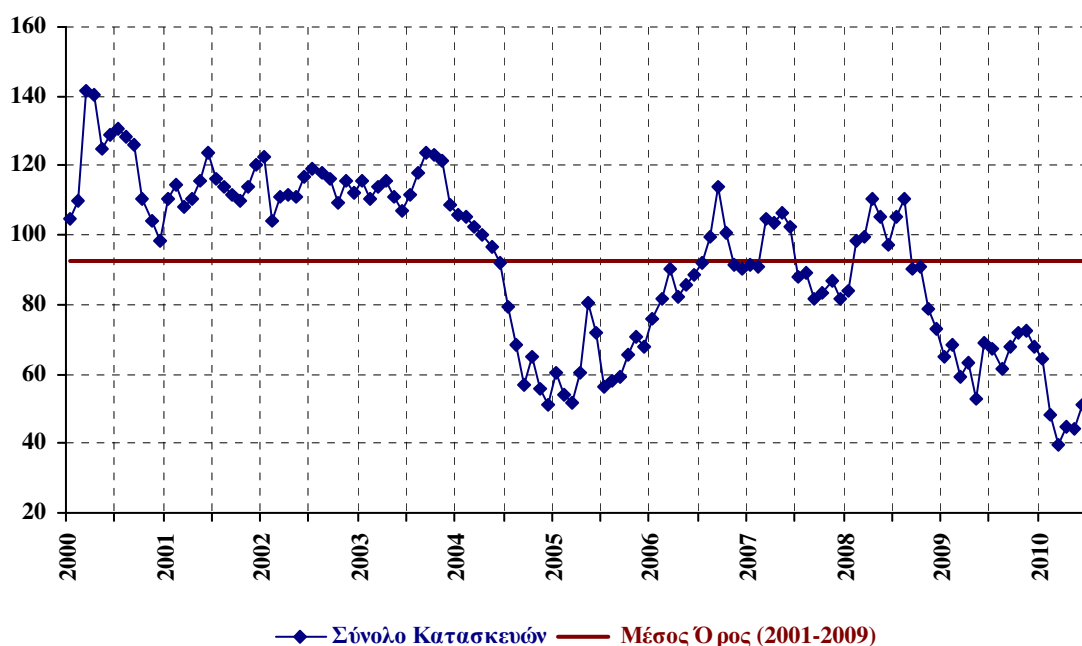
Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Οι προσδοκίες στις Ιδιωτικές Κατασκευές περιορίζονται τον Ιούνιο, ενώ αντίθετα στα Δημόσια Έργα βελτιώνονται σημαντικά. Αναλυτικότερα:

Στις **Ιδιωτικές Κατασκευές**, οι επιχειρηματικές προσδοκίες σημειώνουν υποχώρηση για δεύτερο συνεχή μήνα, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται κατά 18 μονάδες περίπου χαμηλότερα, στις 34,6 μονάδες, επίδοση ελαφρώς κατώτερη της αντίστοιχης περσινής (38,9 μονάδες). Η εξέλιξη αυτή είναι το συνδυαστικό αποτέλεσμα της βελτίωσης του κλίματος στις Κατασκευές Κατοικιών, αλλά της επιδείνωσης στις Κατασκευές Λοιπών Ιδιωτικών Κτιρίων. Οι προβλέψεις για το επίπεδο προγράμματος εργασιών χειροτερεύουν έντονα, αφού επτά στις δέκα επιχειρήσεις (από 60%) αναμένουν επιδείνωση και καμία επιχείρηση δεν προβλέπει βελτίωση, ενώ και στις προσδοκίες για την απασχόληση του επόμενου τριμήνου, η πλειονότητα (63% από 50%) αναμένει περαιτέρω συρρίκνωση των θέσεων εργασίας. Οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας περιορίζονται σημαντικά, στους 6,6, τη χαμηλότερη επίδοση από τον Μάιο του 2009, ενώ το μόνο στοιχείο που καταγράφει θετική μεταβολή τον Ιούνιο είναι οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών, με το σχετικό ισοζύγιο όμως να παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα (-49 από -56 μονάδες). Οι αποπληθωριστικές προσδοκίες υιοθετούνται από το 1/3 των επιχειρήσεων (από 18%), ενώ τέλος, το ποσοστό όσων δηλώνουν απρόσκοπτη λειτουργία της δραστηριότητάς τους, είναι μόλις 17% (από 20%), όταν το 60% αναφέρει τη χαμηλή ζήτηση ως βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του.

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων**, σημειώνουν σημαντική άνοδο για δεύτερο μήνα (23 σχεδόν μονάδων), με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 60,2 μονάδες, στην καλύτερη φετινή επίδοση, αρκετά χαμηλότερη όμως της αντίστοιχης περσινής (94 μονάδες). Οι δυσμενέστερες προβλέψεις για το επίπεδο εργασιών των επιχειρήσεων αμβλύνονται σημαντικά, αλλά το αρνητικό ισοζύγιο διατηρείται (-50 από -87 μονάδες), ενώ ήπια άνοδο καταγράφουν και οι προβλέψεις για την απασχόληση του τομέα, με ένα μεγάλο ποσοστό ωστόσο (46%) να διατυπώνει ακόμα αρνητικές προβλέψεις. Αλλά και οι αρνητικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων σχετικά με την τρέχουσα πορεία των εργασιών τους αμβλύνονται, με πάνω από τις μισές να δηλώνουν ότι αυτές έχουν σταθεροποιηθεί το τελευταίο τρίμηνο. Οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας κινούνται το τελευταίο τρίμηνο κοντά στους 16 (15,8 τον Ιούνιο), ενώ ως προς τις τιμές, η τάση παραμένει πτωτική και το σχετικό ισοζύγιο κινείται στις -40 μονάδες για τρίτο μήνα. Ως προς τα προσκόμματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις, οι μισές αναφέρουν τα προβλήματα χρηματοδότησης, το 28% τη χαμηλή ζήτηση και το 13% λόγους οι οποίοι συνδέονται με την τρέχουσα δυσμενή συγκυρία και τα προβλήματα που δημιουργεί.

3. ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: Σε ιστορικά χαμηλά οι προσδοκίες, συνεχής μείωση πωλήσεων

Πτώση ένδεκα μονάδων σημειώνουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στο **Λιανικό Εμπόριο** τον Ιούνιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, στις 53,3 μονάδες. **Η πραγματική μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος λόγω των μειώσεων ή παγώματος των μισθών, η αυξημένη φορολογία εισοδήματος, η αύξηση της έμμεσης φορολογίας, αλλά και η συνολική συγκρατημένη καταναλωτική**

συμπεριφορά λόγω της αβεβαιότητας για την πορεία της οικονομίας, επηρεάζει με εμφατικό τρόπο το λιανικό εμπόριο. Έτσι η απαισιοδοξία κυριαρχεί στην πλειονότητα των εκτιμήσεων και προβλέψεων των επιχειρήσεων σχεδόν σε όλους τους κλάδους. Από τα στοιχεία που συμβάλλουν άμεσα στη διαμόρφωση του δείκτη, οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις τους είναι εκείνες που σημειώνουν τη μεγαλύτερη πτώση, με το σχετικό ισοζύγιο να καταγράφει μία από τις χαμηλότερες τιμές του, υποχωρώντας κατά 21 μονάδες, στις -58 μονάδες. Αλλά και οι προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές των πωλήσεων επιδεινώνονται, με το 57% των επιχειρήσεων (από 52%) να αναμένει περαιτέρω υποχώρηση και μόλις το 11% να προσδοκά άνοδο. Τα αποθέματα διογκώνονται εκ νέου τον Ιούνιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται κατά οκτώ μονάδες υψηλότερα, στις +21 μονάδες. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, ο δείκτης των προβλέψεων για τις παραγγελίες προς προμηθευτές παραμένει στα πολύ χαμηλά επίπεδα των -50 μονάδων. Ως προς την απασχόληση του τομέα, το ισοζύγιο γίνεται έντονα αρνητικό (στις -17 μονάδες), γεγονός που υποδηλώνει ισχυρή υποχώρηση της απασχόλησης σε έναν τομέα που μέχρι τις αρχές του 2010 ήταν σε θέση να προσφέρει θέσεις εργασίας. Τέλος, ως προς τις τιμές, οι προβλέψεις για άνοδο διευρύνονται στο 20% (από 13%), καθώς ενσωματώνουν ως ένα βαθμό τη νέα άνοδο του ΦΠΑ από 1/7/10, παρόλο που ένας στους τέσσερις εξακολουθεί να δηλώνει ότι αναμένει πτώση (25% από 29%) στο επόμενο τρίμηνο.

Σε όλους τους κλάδους, εκτός των Πολυκαταστημάτων, σημειώνεται πτώση των επιχειρηματικών προσδοκιών, η οποία είναι ομαλότερη στα Είδη Οικιακού Εξοπλισμού. Αναλυτικότερα:

Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

		2001-2009			Μ.Ο έτους						
		Min	Max	M.O	2006	2007	2008	2009	2009		
Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)		60,2	124,3	100,4	110,8	120,8	102,5	80,7	80,5		
		Μαρ-09	Μαι-07								
2009											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
65,3	61,9	60,2	64,5	80,7	90,4	91,4	88,5	91,4	99,0	91,1	81,0
2010											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
75,3	71,6	54,5	64,0	64,3	53,3						

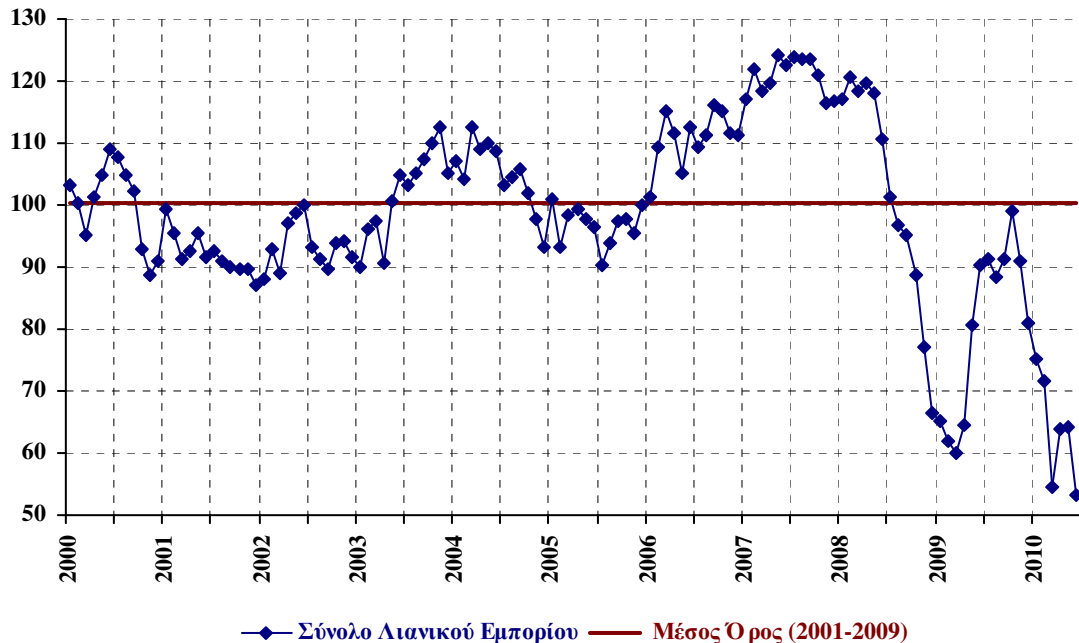
Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και προβλέψεις για τις πωλήσεις και το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός**, μετά από δίμηνο ανάκαμψης, περιορίζεται τον Ιούνιο κατά 15 μονάδες περίπου και διαμορφώνεται στις 71,7 μονάδες, σε επίδοση χαμηλότερη σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή (80,4 μονάδες). Η πτώση αυτή είναι αποτέλεσμα της επιδείνωσης τόσο των εκτιμήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις, όσο και των βραχυπρόθεσμων προβλέψεων για την πορεία τους, με τα σχετικά ισοζύγια να διαμορφώνονται στις -20 (από -5) και -28 (από +3) μονάδες αντίστοιχα. Η έντονη αποκλιμάκωση των αποθεμάτων τον περασμένο μήνα, περιορίζεται, αλλά το σχετικό ισοζύγιο παραμένει αρνητικό, υποδηλώνοντας ότι τα αποθέματα βρίσκονται σε χαμηλά για την εποχή επίπεδα. Οι παραγγελίες προς τους προμηθευτές σημειώνουν και αυτές επιδείνωση, ενώ πτώση των 20 μονάδων καταγράφει ο δείκτης προβλέψεων της απασχόλησης, ο οποίος επανέρχεται

σε αρνητικά επίπεδα, στις -5 μονάδες. Η ενίσχυση των προβλέψεων για τις τιμές τον Ιούνιο - με το σχετικό δείκτη να καταγράφει την υψηλότερη τιμή του από τον Νοέμβριο του 2008 – σε μεγάλο βαθμό αντικατοπτρίζει την ενσωμάτωση του ΦΠΑ και την αύξηση της έμμεσης φορολογίας σε πλήθος προϊόντων του τομέα.

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Σε ιστορικά χαμηλή επίδοση διαμορφώνεται τον Ιούνιο ο δείκτης προσδοκιών στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, κλάδος ο οποίος παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις από τα τέλη του προηγούμενου έτους. Η νέα πτώση του Ιουνίου εκπορεύεται κατά κύριο λόγο από τη δεινή εξέλιξη στο δείκτη των τρεχουσών πωλήσεων, ο οποίος επιδεινώνεται έντονα στις -74 μονάδες (από -39). Οι προοπτικές για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου περιορίζονται επίσης, αλλά ήπια, με τις μισές επιχειρήσεις να προβλέπουν πτώση, ενώ στα αποθέματα δεν καταγράφονται μεταβολές, με τη μεγάλη πλειονότητα (82%) και πάλι να τα κρίνει ως φυσιολογικά για την εποχή. Οι πολύ αρνητικές προβλέψεις για το επίπεδο των παραγγελιών προς προμηθευτές εξομαλύνονται τον Ιούνιο, παρά τη δυσμενή εξέλιξη στις τρέχουσες πωλήσεις, ενώ σχετικά με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, το εξαιρετικά χαμηλό ισοζύγιο του προηγούμενου μήνα (-66 μονάδες) αμβλύνεται, αν και παραμένει έντονα αρνητικό (-39 μονάδες). Ως προς τις τιμές, η πτωτική πορεία διατηρείται, καθώς αναμένεται και η επίσημη έναρξη των εκπτώσεων.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού** επιδεινώνεται οριακά και διαμορφώνεται στις 53,3 μονάδες (από 54,8 μονάδες), ελαφρώς χαμηλότερα του αντίστοιχου περσινού (58,6 μονάδες). Από τα στοιχεία δραστηριότητας που διαμορφώνουν το δείκτη, επιδείνωση καταγράφουν οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις, όπου τα 2/3 πλέον των επιχειρήσεων αναφέρουν πτώση το τελευταίο τρίμηνο (από 52%), αλλά και τα αποθέματα, καθώς ένας στους τρεις εκτιμά ότι αυτά είναι διογκωμένα για την εποχή και μόλις ένα 5% (από 17%) τα κρίνει ως χαμηλά. Αντίθετα, οι προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες

πωλήσεις παραμένουν υποτονικές, παρόλο που το αρνητικό ισοζύγιο εξομαλύνεται ελαφρά, αντισταθμίζοντας εν μέρει την πτώση των τρεχουσών εκτιμήσεων. Οι δυσμενείς προβλέψεις επηρεάζουν αντίστοιχα και την απασχόληση του κλάδου, με τις περισσότερες επιχειρήσεις να αναμένουν μείωση των θέσεων εργασίας στον κλάδο. Τέλος, σε σχέση με τις τιμές, οι προβλέψεις για έντονη μείωση των προηγούμενων μηνών αποκλιμακώνονται σχετικά, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις -8 μονάδες (από -20).

Υποχώρηση κατά 15 περίπου μονάδες σημειώνουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στον κλάδο **Οχήματα – Ανταλλακτικά**, οι οποίες κινούνται πτωτικά για δεύτερο συνεχή μήνα, με το σχετικό δείκτη να καταγράφει μία από τις χαμηλότερες τιμές του και να διαμορφώνεται στις 32,5 μονάδες (από 47,3 μονάδες), έναντι 111,8 μονάδων πέρυσι, όταν όμως βρισκόταν σε ισχύ το μέτρο των μειωμένων τελών ταξινόμησης και η ζήτηση είχε αναθερμανθεί. Οι περισσότεροι δείκτες δραστηριότητας παραμένουν σε πολύ αρνητικά επίπεδα. Τα διογκωμένα αποθέματα του Ιουνίου, αλλά πρωτίστως η σχεδόν ομόφωνη, σύμφωνα με το 94% των επιχειρήσεων (από 72%), εκτίμηση για χαμηλές πωλήσεις που προκαλούν τη νέα πτώση των προσδοκιών. Είναι φανερό ότι οι μισθολογικές περικοπές και η αυξημένη φορολόγηση των αυτοκινήτων - που είναι από τα είδη κατανάλωσης με μεγάλη ελαστικότητα ζήτησης – έχουν επηρεάσει δυσμενώς την αγορά. Οι πολύ αρνητικές προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές, για τις πωλήσεις και για την απασχόληση περιορίζονται ελαφρά, ενώ ως προς τις τιμές, το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο διευρύνεται, στις -16 μονάδες (από -12).

Μετά την υποχώρηση των επιχειρηματικών προσδοκιών του Μαΐου στα **Πολυκαταστήματα**, τον Ιούνιο ο σχετικός δείκτης, σε αντίθεση με τους υπόλοιπους κλάδους, κερδίζει έδαφος και διαμορφώνεται στις 98,5 μονάδες (από 94 μονάδες), σε επίδοση ανώτερη από την αντίστοιχη περσινή (94,1 μονάδες). Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις και τα αποθέματα παραμένουν στα ίδια επίπεδα, αλλά οι προβλέψεις για τις πωλήσεις το επόμενο διάστημα, εν όψει και των θερινών εκπτώσεων, κινούνται ανοδικά. Έτσι, ενώ μόνο ένα 31% εκτιμά ότι οι τρέχουσες πωλήσεις κινούνται ανοδικά, το 47% κρίνει ότι αυτές θα αυξηθούν βραχυπρόθεσμα. Το ισοζύγιο παραμένει αμετάβλητο και σε σχέση με τις παραγγελίες προς τους προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο, αν και επικρατούν ελαφρά όσοι προβλέπουν πτώση έναντι όσων προβλέπουν άνοδο (36% έναντι 31%). Ο θετικός δείκτης προβλέψεων στην απασχόληση διατηρείται, αν και αποδυναμωμένος αρκετά, με τον κλάδο να είναι πλέον ο μοναδικός που φαίνεται να προσφέρει νέες θέσεις εργασίας. Τέλος, τρεις στις δέκα επιχειρήσεις αναμένουν άνοδο και μία στις πέντε πτώση των τιμών το επόμενο διάστημα.

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Ανάκαμψη προσδοκιών στους περισσότερους κλάδους, εντονότερη στα Ξενοδοχεία – Εστιατόρια

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες**, μετά την πτώση του περασμένου μήνα σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, επανέρχεται στα επίπεδα του φετινού μέσου όρου του και διαμορφώνεται στις 63,1 μονάδες. **Αν και η διόρθωση είναι διαστρωματική, σημαντικό μερίδιο στην άνοδο αυτή φαίνεται να έχουν το μήνα αυτόν τα Ξενοδοχεία – Εστιατόρια.** Οι αρνητικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους αμβλύνονται κατά 11 μονάδες, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις -28 μονάδες, στην επίδοση

του Απριλίου, ενώ άνοδο δέκα μονάδων σημειώνουν και οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση*, παρόλο που παραμένουν αρνητικές. Αρνητικές παραμένουν και οι προβλέψεις για τη *ζήτηση το επόμενο τρίμηνο*, με το 35% να αναμένει υποχώρηση και μόνο 19% να προσδοκά άνοδο (από 16% τον προηγούμενο μήνα). Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι αρνητικές προβλέψεις για την απασχόληση περιορίζονται ελαφρά για τέταρτο διαδοχικό μήνα, ενώ σε σχέση με τις τιμές, τρεις στις δέκα επιχειρήσεις προβλέπουν πτώση. Τέλος, το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν απρόσκοπτη λειτουργία διευρύνεται ελαφρά στο 23% (από 19%), με το 36% των επιχειρήσεων να δηλώνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως το βασικότερο πρόσκομμα, το 17% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 19% τη γενική οικονομική κατάσταση, την ανεπάρκεια του κράτους και τη γραφειοκρατία, το υψηλό εργατικό κόστος, τις απεργιακές κινητοποιήσεις που επηρεάζουν την τουριστική κίνηση και λειτουργούν δυσφημιστικά για τη χώρα, την ανεπαρκή κρατική οργάνωση του τουρισμού, την καθυστέρηση του ΕΣΠΑ κ.α.

Σε επίπεδο βασικών κλάδων των Υπηρεσιών επισημαίνονται τα εξής:

Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

		2001-2008			Μ.Ο έτους						
		Min	Max	Μ.Ο	2005	2006	2007	2008	2009		
Υπηρεσίες (1998-2006=100)		62,6	122,5	93,4	93,6	103,7	106,6	97,8	70,1		
		<i>Ιαν-09</i>	<i>3^ο τριμ 01</i>								
2008											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
62,6	64,5	66,0	66,7	73,2	75,3	73,7	75,8	68,4	72,4	71,8	70,6
2009											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
67,2	63,1	61,7	64,1	56,8	63,1						

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης.

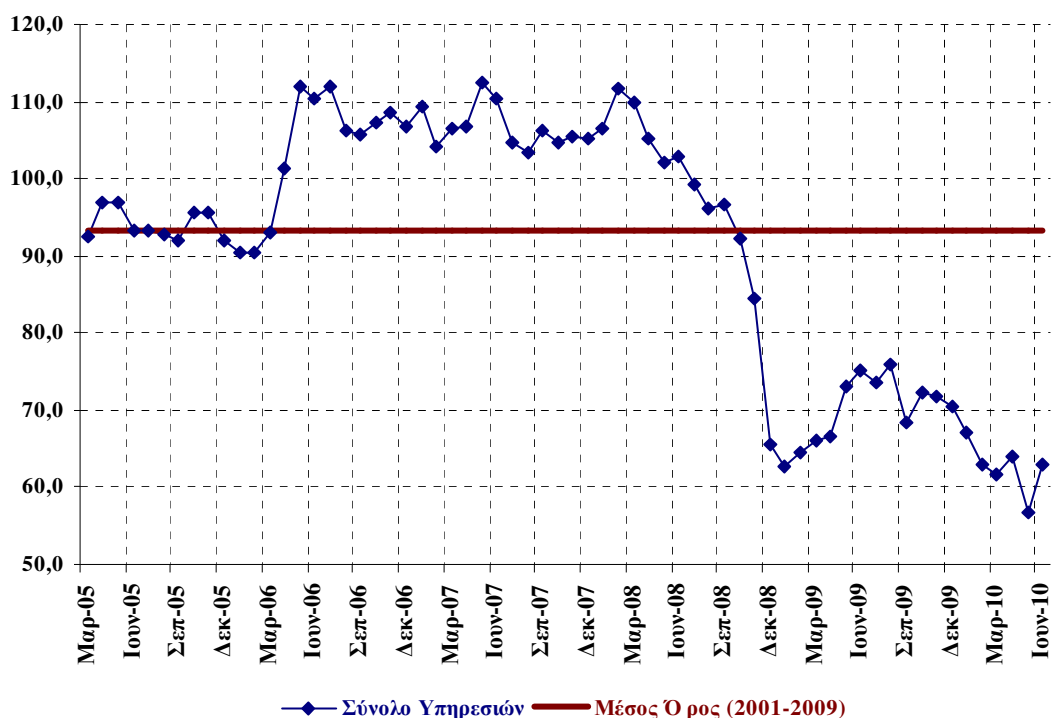
Πηγή: IOBE

Σημαντική ανάκαμψη σημειώνεται στις επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται κατά 20 μονάδες υψηλότερα σε σχέση με την επίδοση Μαΐου, στις 93,1 μονάδες, στην ανώτερη τιμή του από τον Σεπτέμβριο του 2009, αλλά και αισθητά υψηλότερη της αντίστοιχης περσινής (72,7 μονάδες). Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα κατάστασή τους βελτιώνονται κατακόρυφα, με το 31% των επιχειρήσεων (από 13%) να δηλώνει ικανοποιημένο, ενώ η προοπτική της αυξημένης ζήτησης του κλάδου εν όψει θερινών διακοπών και αναθέρμανσης της τουριστικής κίνησης, προεξοφλείται στις ανοδικές προσδοκίες για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται σε θετικά επίπεδα (+8 μονάδες από -10), ύστερα από περίπου δύο έτη. Ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα ζήτηση είναι επίσης θετικός για πρώτη φορά μετά τον περσινό Σεπτέμβριο, ενώ οι προσδοκίες για την απασχόληση το επόμενο τρίμηνο, καταγράφουν και αυτές το υψηλότερο ισοζύγιο της τελευταίας διετίας (+19 μονάδες από +4). Σε όρους τιμών μάλιστα διατηρείται η πτώση, καθώς τρεις στις δέκα επιχειρήσεις αναμένουν μείωσή τους. Τέλος, ένα ενισχυμένο ποσοστό επιχειρήσεων (27%) δηλώνει ότι δεν αντιμετωπίζει εμπόδια στη λειτουργία του, με το 46% να εξακολουθεί όμως να κρίνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως βασικότερο πρόσκομμα στην επιχειρηματική του λειτουργία.

Σε αντιδιαστολή με τον προηγούμενο συναφή κλάδο στα **Τουριστικά Πρακτορεία**, καταγράφεται τον Ιούνιο περαιτέρω μείωση, αν και ήπια, στις προσδοκίες. Ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις 48,1 μονάδες, σε ιστορικά χαμηλή επίδοση. Οι πολύ αρνητικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τη τρέχουσα κατάσταση τους, αμβλύνονται κατά 30 μονάδες και ο δείκτης διαμορφώνεται στις -33. Ωστόσο, δεν αντισταθμίζουν τη μεγάλη πτώση των εκτιμήσεων για την τρέχουσα ζήτηση (στις -67 μονάδες ο σχετικός δείκτης από -37), αλλά και των προβλέψεων για τη ζήτηση της επόμενης περιόδου, όπου πλέον τρεις στις πέντε επιχειρήσεις αναμένουν και νέα υποχώρησή της. Σε σχέση με τις προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου, καμία επιχείρηση δεν δηλώνει αισιοδοξία για τέταρτο μήνα, με το 1/3 να προβλέπει και πάλι μείωση. Στις τιμές κυριαρχούν πάνω από δύο έτη οι προβλέψεις αποκλιμάκωσης των τιμών έναντι των προβλέψεων ανόδου, με το 73% να αναμένει σταθερότητα (από 68%). Το ποσοστό εκείνων οι οποίοι δηλώνουν ότι δεν αντιμετωπίζουν προσκόμματα στην επιχειρηματική τους λειτουργία παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, στο 7%, ενώ η πλειονότητα (63%) επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης και το 27% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης ως τα κύρια προσκόμματα στη λειτουργία τους.

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες
(1998-2006=100)

Πηγή: IOBE

Ήπια ανάκαμψη σημειώνεται στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (δεν περιλαμβάνονται οι Τράπεζες), με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 74,2 μονάδες (από 70,6 μονάδες), σε επίδοση κατώτερη της αντίστοιχης περσινής (94,4 μονάδες). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων καταγράφουν πτώση κατά 12 μονάδες και διαμορφώνονται σε αρνητικά επίπεδα (-8 μονάδες), για πρώτη φορά μετά τον

Απρίλιο του 2009, ενώ αντίθετα ανοδική είναι η τάση στις εκτιμήσεις και προβλέψεις για τη ζήτηση του κλάδου, με τους σχετικούς δείκτες να κερδίζουν έδαφος και να κινούνται στις -2 και +4 μονάδες αντίστοιχα (από -18 και -7). Παρά τις θετικότερες εξελίξεις στη ζήτηση, οι προβλέψεις της απασχόλησης του κλάδου επιδεινώνονται ελαφρά, με το 34% (από 26%) των επιχειρήσεων να αναμένει πτώση, ενώ σε σχέση με τις τιμές, το σταθερά θετικό ισοζύγιο του κλάδου περιορίζεται ήπια και διαμορφώνεται στις +2 μονάδες, στη χαμηλότερη πάντως τιμή του από τον Απρίλιο του 2008. Τέλος, δύο στις πέντε επιχειρήσεις δηλώνουν απρόσκοπτη λειτουργία, ενώ το 26% κρίνει τη χαμηλή ζήτηση, το 13% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 19% τους παράγοντες που συνδέονται με τη γενικότερη οικονομική κατάσταση, ως τα βασικότερα προσκόμματα στη λειτουργία του.

Άνοδο για δεύτερο συνεχή μήνα καταγράφει ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες** (εταιρίες συμβούλων, διαφημιστικές και άλλες υπηρεσίες προς επιχειρήσεις κτλ) και διαμορφώνεται στις 67,7 μονάδες (από 62,7 μονάδες), στα ίδια περίπου επίπεδα σε σχέση με πέρυσι (65,7 μονάδες). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα δραστηριότητα βελτιώνονται, αν και παραμένουν αρνητικές, με το σχετικό ισοζύγιο να βρίσκεται πάντως στην καλύτερη επίδοση μετά τον Σεπτέμβριο του 2009, στις -9 μονάδες (από -14). Θετική είναι και η εξέλιξη στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση του κλάδου, με τις περισσότερες επιχειρήσεις να αναμένουν σταθερότητα. Από την άλλη πλευρά, το αρνητικό ισοζύγιο για την τρέχουσα ζήτηση διευρύνεται περαιτέρω, στις -22 μονάδες (από -18), ενώ ως προς την απασχόληση, η τάση παραμένει πτωτική. Στις τιμές, υπερτερούν σταθερά όσοι προβλέπουν μείωσή τους στο επόμενο τρίμηνο. Οι επιχειρήσεις του κλάδου που αναφέρουν απρόσκοπτη λειτουργία περιορίζονται πάντως στο 22% (από 27%), ενώ το 26% δηλώνει και πάλι την ανεπάρκεια ζήτησης ως το κύριο πρόβλημα της ομαλής λειτουργίας του, το 34% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 18% παράγοντες που έχουν σχέση με τη δυσμενή οικονομική κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στον κλάδο.

Οριακή είναι η άνοδος που παρουσιάζουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Υπηρεσίες Πληροφορικής και Ανάπτυξης Λογισμικού** τον Ιούνιο, παραμένοντας σε πολύ χαμηλά επίπεδα, με το σχετικό δείκτη να φθάνει μόλις στις 38,5 μονάδες, σημαντικά χαμηλότερα των αντίστοιχων περσινών (67,9 μονάδες). Στα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας, οι μεταβολές είναι μικρές: οι αρνητικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους περιορίζονται ελαφρά, με το σχετικό ισοζύγιο να κινείται στις -34 μονάδες (από -36), ενώ μικρή βελτίωση σημειώνεται στις έντονα αρνητικές εκτιμήσεις και προβλέψεις για τη ζήτηση του κλάδου. Οι προβλέψεις για την απασχόληση παραμένουν επίσης αρνητικές, ενώ ως προς τις τιμές το ¼ να προβλέπει πτώση. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που δεν δηλώνει προσκόμματα στην επιχειρηματική του λειτουργία διευρύνεται ελαφρά στο 20% (από 17%), με την πλειονότητα όμως (56%) να αξιολογεί την ανεπάρκεια ζήτησης ως σημαντικότερο εμπόδιο στη λειτουργία της, το 15% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 8% άλλους παράγοντες, άμεσα συνδεδεμένους με την τρέχουσα οικονομική συγκυρία.

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ: ΙΟΥΝΙΟΣ 2010

Σε χαμηλά επίπεδα η καταναλωτική εμπιστοσύνη

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης δεν διαφοροποιείται τον Ιούνιο από την ιστορικά χαμηλή τιμή του Μαΐου, παραμένοντας στις -67 μονάδες, στο χαμηλότερο και πάλι επίπεδο σε σύγκριση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Ακολουθεί η Ρουμανία (στις -63 μονάδες ο σχετικός δείκτης) και με διαφορά πλέον η Βουλγαρία και η Πορτογαλία (στις -40 μονάδες), ενώ στη Δανία, την Αυστρία, την Φινλανδία και την Σουηδία, οι σχετικοί δείκτες γίνονται μετά από αρκετούς μήνες και πάλι θετικοί. Οι μέσοι ευρωπαϊκοί όροι παραμένουν στα ίδια σχεδόν επίπεδα και διαμορφώνονται στις -15 και -17 (από -18) μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. **Τα νέα οικονομικά δεδομένα λιτότητας στην ελληνική οικονομία έχουν οδηγήσει τους καταναλωτές σε σταθερά επιδεινούμενες προβλέψεις τους τελευταίους επτά μήνες και διάχυτη απαισιοδοξία. Ίσως όμως αυτή να έχει ήδη αγγίξει το χαμηλότερο σημείο της και υπό την έννοια αυτή το ενδιαφέρον να αφορά τη διάρκειά της πλέον.** Έτσι, τον Ιούνιο, από τα στοιχεία που διαμορφώνουν το σχετικό δείκτη, δεν καταγράφεται μεταβολή στις ήδη πολύ δυσμενείς προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών και την εξέλιξη της ανεργίας το επόμενο 12μηνο, ενώ ως προς την πρόθεση για αποταμίευση, οι αρνητικές προβλέψεις εξομαλύνονται, αν και οριακά, για δεύτερο μήνα, ενδεικτικό της σταδιακής στροφής των καταναλωτών σε περιορισμό της δαπάνης και ανόδου της προληπτικής αποταμίευσης. Το στοιχείο που επιδεινώνεται επίσης οριακά, είναι οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας, όπου ο σχετικός δείκτης πλησιάζει το ιστορικό χαμηλό του περσινού Μαρτίου. Αναλυτικότερα:

■ Στα ίδια ιστορικά χαμηλά οι προβλέψεις της οικονομικής κατάστασης των νοικοκυριών

Οι προβλέψεις των Ελλήνων καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προσεχείς 12 μήνες παραμένουν στα ίδια, ιστορικά χαμηλά επίπεδα, με το σχετικό ισοζύγιο να μην μεταβάλλεται από τις -54 μονάδες. Από τους Έλληνες καταναλωτές, αυξάνεται ελαφρά το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν αμετάβλητη την οικονομική τους κατάσταση (16% από 14%), ενώ μικρή άνοδο παρουσιάζει και το ποσοστό όσων θεωρούν ότι το επόμενο διάστημα θα παρουσιάσουν ελαφρά επιδείνωση στα οικονομικά τους (25% από 22%). Οι αντίστοιχοι δείκτες της ΕΕ και της Ευρωζώνης παραμένουν στις -5 και -7 μονάδες αντίστοιχα.

■ Επιδεινώνονται οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας

Οι προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο επιδεινώνονται για όγδοο συνεχή μήνα, με το σχετικό δείκτη να κινείται οριακά προς τα κάτω, στις -62 μονάδες, απέχοντας πλέον κατά μία μονάδα μόνο από το ιστορικά χαμηλό ρεκόρ του Μαρτίου του 2009. Το ποσοστό των καταναλωτών που προβλέπουν αισθητή επιδείνωση αυξάνεται στο 69% (από 66%), ενώ ένα 7% (από 6%) δεν αναμένει μεταβολές στην οικονομική κατάσταση της χώρας. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται και πάλι στις -16 και -20 (από -21) μονάδες.

■ Οριακή άνοδος της πρόθεσης για αποταμίευση

Η πρόθεση για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες βελτιώνεται οριακά για δεύτερο μήνα, παραμένοντας σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα, στις -62 μονάδες. Από τα ελληνικά νοικοκυριά, το 79% (από 80%) δεν σκοπεύει να αποταμιεύσει το επόμενο 12μηνο, ενώ ως πιθανή ή πολύ πιθανή την αποταμίευση το επόμενο διάστημα κρίνει ένα 19% (από 16%). Στην ΕΕ και την Ευρωζώνη, οι αντίστοιχοι δείκτες κινούνται επίσης οριακά ανοδικά, στις -6 και -9 μονάδες αντίστοιχα.

Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

			2001-2008		Μ.Ο έτους							
	Min	Max	M.O		2005	2006	2007	2008	2009			
ΕΕ-27	-31,9 Μαρ-09	0,8 Ιαν-01	-11,5		-10,7	-7,5	-4	-17	-23			
Ευρωζώνη	-34,2 Μαρ-09	1,0 Ιαν-01	-13,1		-13,8	-9,0	-4,9	-18,1	-24,7			
Ελλάδα	-60,6 Απρ-10	-16,9 Απρ-04	-34,0		-33,8	-33,3	-28,5	-46,0	-45,7			
2009												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	-31	-32	-32	-28	-26	-23	-21	-20	-17	-15	-15	-14
Ευρωζώνη	-31	-33	-34	-31	-28	-25	-23	-22	-19	-18	-17	-16
Ελλάδα	-48	-56	-56	-51	-50	-45	-49	-45	-39	-27	-38	-44
2010												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	-13	-14	-14	-12	-15	-15						
Ευρωζώνη	-16	-17	-17	-15	-18	-17						
Ελλάδα	-47	-51	-58	-61	-67	-67						

Σημείωση: ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις τους για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα +100 (όλοι προβλέπουν αύξηση) έως -100 (όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως διαφορές των θετικών-αρνητικών απαντήσεων. Αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση του συγκεκριμένου μεγέθους είναι υψηλότερο του ποσοστού εκείνων που προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

■ Δεν μεταβάλλονται οι ιστορικά υψηλές προβλέψεις για την ανεργία

Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες, παραμένουν στο ιστορικά υψηλό ρεκόρ του προηγούμενου μήνα, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται εκ νέου στις +88 μονάδες και το ποσοστό των νοικοκυριών που δηλώνει απαισιόδοξο σχετικά με την εξέλιξη της ανεργίας στη χώρα το επόμενο 12μηνο να φθάνει το 95%. Στην ΕΕ καταγράφεται ήπια βελτίωση στις +32 μονάδες, στα επίπεδα της Ευρωζώνης.

■ Νέο χαμηλό ρεκόρ στην πρόθεση για μείζονες αγορές

Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών, κ.λπ.) υποχωρεί οριακά για τέταρτο μήνα και διαμορφώνεται στις -64 μονάδες (από -63), σε τρίτο διαδοχικό ιστορικά χαμηλό ρεκόρ. Το ποσοστό των νοικοκυριών που δηλώνει ότι θα αυξήσει λίγο ή πολύ τις δαπάνες του περιορίζεται στο 5% (από 7%), ενώ

όσοι δηλώνουν ότι θα τις μειώσουν λίγο ή πολύ διαμορφώνονται στο 76% (από 75%). Σε ΕΕ και Ευρωζώνη, οι σχετικοί δείκτες μειώνονται και αυτοί οριακά, στις -23 μονάδες αντίστοιχα.

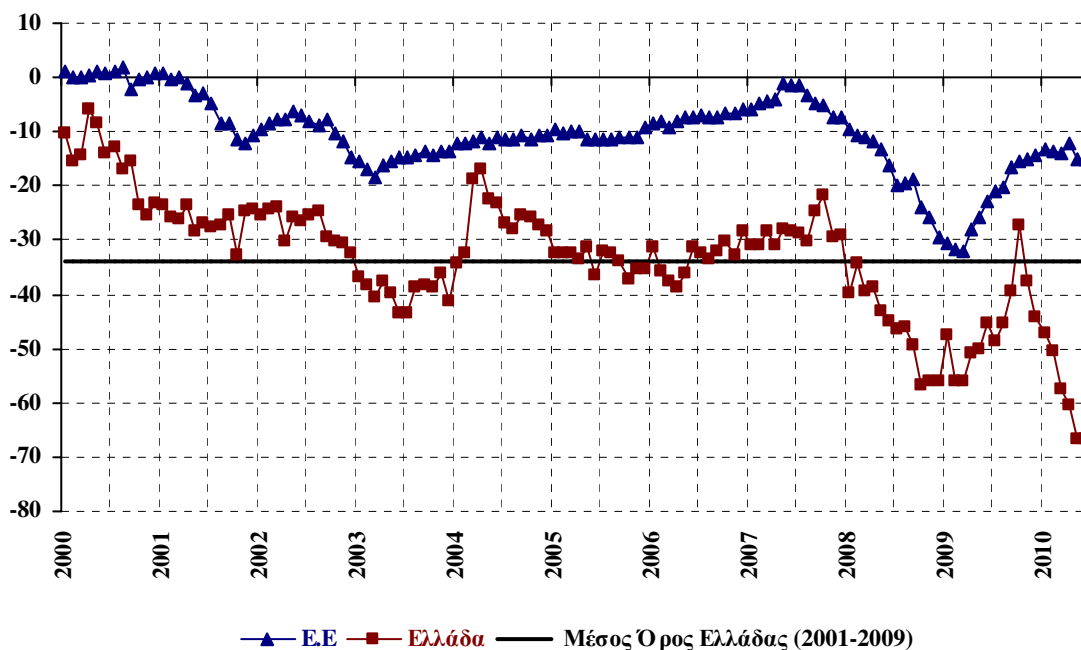
■ Περαιτέρω μείωση των πληθωριστικών προσδοκιών

Οι πληθωριστικές προσδοκίες περιορίζονται για δεύτερο συνεχή μήνα, με το δείκτη εξέλιξης των τιμών τους προσεχείς 12 μήνες να κινείται στις +26 μονάδες (από +29). Το ποσοστό των ελληνικών νοικοκυριών που αναφέρουν μείωση τιμών στις προβλέψεις τους αυξάνεται στο 10% (από 7%), ενώ ανοδικά κινείται, αν και οριακά, και το ποσοστό εκείνων που αναμένουν άνοδο, στο 59%. Σε ΕΕ και Ευρωζώνη, οι αντίστοιχοι δείκτες περιορίζονται οριακά, στις +13 και +11 μονάδες αντίστοιχα.

■ Διευρύνεται το ποσοστό όσων κατορθώνουν να αποταμιεύουν

Σχετικά με την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, ένας στους τέσσερις (από έναν στους πέντε) καταναλωτές αναφέρει ότι έχει αυξήσει λίγο ή πολύ την αποταμίευσή του, εξέλιξη η οποία συνάδει και με τη σχετικά ενισχυμένη πρόθεση για αποταμίευση που αναφέρθηκε. Από τους υπόλοιπους καταναλωτές, περιορίζεται ελαφρά στο 56% (από 60%) το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν ότι «μόλις τα βγάζουν πέρα», ενώ όσοι δηλώνουν ότι έχουν χρεωθεί περιορίζονται στο 8% (από 10%) και όσοι, τέλος, αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους φθάνουν στο 11% (από 9%).

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

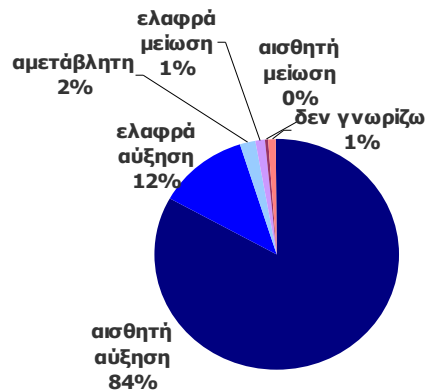
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 7: Βασικοί Δείκτες έρευνας καταναλωτών

ΠΡΟΘΕΣΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ

ΠΡΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ

Πηγή: IOBE